ЯШАСИН ХАЛҚЛАРИМИЗНИНГ БУЗИЛМАС ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИГИ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 30 декабрь 1972 йил, шанба ◆ № 302 (15.473). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР меҳнаткашларининг ССР Иттифоқини ривожлантириш ва мустаҳкамлашдаги, социалистик миллатлар ва элатлар дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги катта хизматлари учун, Совет давлатини иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль,
1972 йил, 29 декабрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИ ХАЛҚЛАР ДУСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТУҒРИСИДА

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашларининг совет халқлари қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги катта хизматлари, иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий қурилишдаги катта ютуқлари учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси ХАЛҚЛАР ДУСТЛИГИ ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль, 1972 йил, 29 декабрь.

СОВЕТ ХАЛҚИГА, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИДАГИ БАРЧА МИЛЛАТ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Азиз ватандошлар, Советлар мамлакатининг гражданлари!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ишчилар синфини, колхозчи деҳқонларни, зиёлиларни, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг жангчиларини, барча миллат меҳнаткашларини буюк умумхалқ байрами — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги билан чин кўнгилдан қизғин қутлайдилар.

Россия халқларини социал ва миллий зулмдан озод қилган Улуғ Октябрь меҳнаткашларнинг жаҳонда биринчи кўп миллатли иттифоқдош давлатини тузиш йўлини очиб берди. Совет халқларини битта социалистик давлатда бирлаштириш революциянинг улуғ йўлбошчиси Владимир Ильич Лениннинг номи ва фаолияти билан чамбарчас боғланган.

Ленин раҳбарлигида большевистик партия пролетариатнинг синфий курашини чоризм эзиб ётган халқларнинг миллий озодлик ҳаракати билан битта қудратли оқим қилиб бирлаштира олди. Социалистик революциянинг қудратли интернационал армиясини ташкил этган барча миллат меҳнаткашлар оммаси империалистик зулмни ва капиталистик эксплуатацияни тугатиш учун, тинчлик, нон ва ер учун, ўзларининг инсоний ҳуқуқлари учун биргаликда курашдилар. Натижада улар енгиб чиқдилар!

Жамиятни социалистик негизда қайта қуриш ва революцион ғалабаларни ҳимоя қилиш учун халқларнинг барча кучларини жипслаштиришни турмушнинг ўзи қатъий талаб қилмоқда эди. Барча Совет республикаларининг меҳнаткашлари битта давлатга бирлашиш истагини изҳор этдилар. 1922 йил 30 декабрда Советларнинг Бутуниттифоқ биринчи съезди ССР Иттифоқи ташкил этилганлиги тўғрисидаги Декларацияни қабул қилди ва шартномани тасдиқлади. Бу тарихий иш мамлакатимиздаги миллатлар ва элатларнинг тақдирига жуда катта таъсир ўтказди.

Совет Иттифоқининг эллик йиллигини биз биргаликда олиб борилган революцион курашнинг ва бунёдкорлик меҳнатининг жуда катта якуни тариқасида, халқлар дўстлигининг байрами, пролетар интернационализмининг, Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг тантанаси тариқасида нишонламоқдамиз.

Совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнати билан социалистик жамият қурилди, миллий масалани чинакам ҳал қилиш таъминланди, интернационал қардошликнинг улуғвор биноси қурилди. Миллий зулм, самодержавие ва буржуазия авж олдириб келган миллий адоват ўтмишда қолиб кетди. Миллатларнинг тўла тенг ҳуқуқлилиги ва ҳақиқатан тенглиги амалда қарор топди.

Социализм — халқ хўжалигининг ривожланишини тезлатувчи қудратли омил бўлди. Мамлакатда илғор индустрия ва йирик коллектив қишлоқ хўжалиги вужудга келтирилди. Халқларнинг бир-бирига яқиндан ёрдам бериб турганлиги ва аввало Россия ишчилар синфининг куч-ғайрат сарфлаганлиги четка ўлкаларнинг асрий қолоқлигини жуда қисқа муддатларда тугатишга имкон берди. Ягона план асосида йўлланиб турган яхлит экономика ҳар бир социалистик миллатнинг ва бутун совет халқининг ифтихори, давлатимиз қудрати ва улуғворлигининг негизи бўлиб қолди.

Социализм миллион-миллион меҳнаткашларнинг маънавий ўсиши учун жуда кенг майдон очиб берди. Чинакам маданий революция амалга оширилди. Меҳнат аҳли янги, социалистик маданиятнинг актив бунёдкори бўлиб қолди. Қардош халқлар маданиятларининг бир-бирига актив таъсир ўтказиб турганлиги ва бир-бирини бойитаётганлиги туфайли барча республикаларда фаннинг тараққий этиши, адабиёт ва санъатнинг равнақ топиши жадаллашди.

Социализм мамлакатдаги синфлар билан социал группалар, миллатлар билан элатлар ўртасидаги ўртоқларча ҳамкорлик муносабатларини вужудга келтирди. Шу асосда одамларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи таркиб топди. Халқларнинг буюк дўстлиги миллатлараро муносабатларнинг қонуни, ривожланишимизнинг ҳаракатлантирувчи кучи бўлиб қолди, социалистик ватанпарварлик билан пролетар интернационализмининг узвий бирлиги эса совет кишисидаги дунёқарашнинг энг муҳим белгиси бўлиб қолди. Мамлакатда зўр эътиқодли интернационалистларнинг, коммунистик идеалларни мақсад қилиб олиб, бунинг учун курашувчиларнинг авлоди ўсиб етишди.

Барча совет кишилари халқлар дўстлигини фахрланиб ленинча дўстлик деб айтмоқдалар. Бу дўстлик дастлабки беш йилликлар даврида бир кучимизга ўн куч қўшди, Улуғ Ватан урушидаги ғалабамизни таъминлаган энг муҳим шартларнинг бири бўлди. Кўп миллатли совет халқининг монолит жипслиги ривожланган социалистик жамият барпо қилишда жуда катта роль ўйнади. Бу жипслик иқтисодий, социал ва маданий тараққиётнинг энг катта планларини рўёбга чиқаришга имкон бераётган улуғ куч бўлиб қолди.

ССР Иттифоқининг эллик йиллиги — тарих ривожланишининг бутун боришига ғоят катта таъсир ўтказаётган жаҳоншумул қудратли давлатнинг юбилейидир. Миллатларнинг гуллаб-яшнаши ва яқинлашуви учун, миллатлараро ва давлатлараро дўстона муносабатларни ривожлантириш учун социалистик тузум нечоғли яхши шароит яратиб бераётганлигини Совет давлатининг тажрибаси ер юзидаги халқларнинг ҳаммасига яққол кўрсатди.

Эндиликда социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари Совет Иттифоқи билан бирга янги турмуш қуриш йўлидан бормоқдалар. Улар ҳамкорлигининг ҳар томонлама кенгайиши ва чуқурлашиши, социалистик иқтисодий интеграциянинг ривожлантирилиши, халқаро майдондаги ҳаракат бирлиги социализм ва тинчлик позицияларини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатлар билан бирга ўзининг интернационал бурчини бажариб, империализмга қарши, миллий мустақиллик, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашаётганларни ҳар доим қувватлаб келди ва қувватламоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси белгилаган ва амалга ошираётган ташқи сиёсат йўли пролетар интернационализмини, халқларнинг ленинча тенг ҳуқуқлилик ғояларини, турли ижтимоий тузумдаги давлатлар тинч-тотув яшашини рўёбга чиқариш йўлидир. Бу сиёсат барча тараққийпарвар кучлар қўллаб-қувватлаётган очиқ-ойдин, принципиал сиёсатдир. Бу сиёсат меҳнаткашларнинг жуда кенг оммасига яқин ва тушунарли сиёсатдир. Планетадаги халқларнинг ҳаммаси ўз умидлари ва орзуларини шу сиёсат эълон қилган мақсадлар ва очиб берган истиқболлар билан боғламоқдалар. Совет Иттифоқи халқаро вазиятни соғломлаштириш, ялпи тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлини бундан буён ҳам оғишмай ўтказа беради.

Ўртоқлар!

Бепоён Ватанимизда қизғин бунёдкорлик меҳнати қайнамоқда. Барча миллатларга мансуб бўлган совет кишилари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга оширмоқдалар. Мамлакатни иқтисодий, социал ва маданий жиҳатдан янада ривожлантиришнинг, халқ фаровонлигини оширишнинг съезд белгилаб берган программаси меҳнаткашларни янги бунёдкорликлар қилишга руҳлантирмоқда, уларнинг буюк ижодий ғайратини жўш урдирмоқда. КПСС XXIV съезди таклиф қилган тинчлик программаси амалга оширилаётганлиги сезиларли самаралар бермоқда, коммунистик қурилишга қулай ташқи шароит вужудга келтириш имконини бермоқда.

Келгусида янги истиқболлар, янги вазифалар турибди: мамлакат тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилига кириб келмоқда. Ватанимиздаги барча меҳнаткашларнинг ватанпарварлик бурчи шуки, улар мўлжаллаб қўйган планларни муваффақиятли бажариш учун хормай-толмай курашишлари, умумхалқ социалистик мусобақасининг актив катнашчилари сафида бўлишлари керак. Янги, 1973 йил хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида зарбдор ишлаш йили бўлиши лозим.

Биз келажакка комил ишонч билан қарамоқдамиз. Ленин кўрсатиб берган тўғри йўлдан бораётганлигимизни ва ўйлаган нарсаларимизнинг ҳаммасини қилишимизни, партия чизиб берган барча режаларни амалга оширишимизни биламиз.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети:

— Сиз, совет индустрияси ва қишлоқ хўжалигининг қаҳрамон меҳнатчиларига, фан ва маданият арбобларига, жамиятимиздаги барча моддий ва маънавий бойликларни яратувчиларга;

— Сиз, улуғ меҳнатсеварлигингиз, сезгирлигингиз ва меҳрибонлигингиз, ёш авлодга қилаётган оналарча ғамхўрлигингиз билан ҳамманинг миннатдорчилигига сазовор бўлган совет хотин-қизларига;

— Сиз, оталарнинг революцион ишларини, совет халқининг интернационалистик жанговар ва меҳнат традицияларини қабул қилиб олиб, муносиб равишда давом эттириб келаётган йигит ва қизларга;

— Сиз, кўп миллатли улуғ давлатимизнинг, тинчлик ва социализмнинг посбони бўлиб турган совет Қуролли Кучларининг шавкатли жангчиларига;

— Барча совет кишиларига — руслар ва украинларга, белоруслар ва ўзбекларга, қозоқлар ва грузинларга, озарбайжонлар ва литваликларга, молдаванлар ва латишларга, қирғизлар ва тожикларга, арманлар, туркманлар ва эстонларга, автоном республикалар ва областларнинг, миллий округларнинг, мамлакатимиздаги барча миллатларнинг меҳаткашларига мурожаат қиладилар.

Иқтисодий ривожланиш, коммунистик жамиятнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш суръатлари ўзимизнинг кундалик куч-ғайратимизга, уюшқоқлигимиз ва интизомимизга боғлиқ. Замонавий техника, фан ва илм асосида фидокорона меҳнат қилиш билангина коммунизм қуриш мумкин, деб Ленин қолдирган васиятни тағин ҳам кўпроқ революцион ғайрат ва ишчанлик билан амалга ошираверайлик.

Фан ва техника муваффақиятларини саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига қунт билан жорий қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш — жадал олға боришимизнинг, халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини оширишнинг мутлақо зарур шартидир. Ҳозир ҳар биримиздан ҳар қачонгидан кўпроқ юксак онглилик ва масъулият талаб қилинади. Ҳар бир ходимнинг, ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг меҳнат билан қўшаётган ҳиссаси нақадар самарали бўлса, ҳар бир республика нақадар кўп муваффақият қозонса, иттифоқдош давлатимиз шу қадар бой ва бақувват бўлаверади ,барча совет кишиларининг турмуши шу қадар кўркамлашади.

Ишчилар синфининг, миллион-миллион меҳнаткашлар оммасининг ошиб бораётган социал-сиёсий активлиги, мамлакатнинг чинакам хўжайини бўлган ҳар бир меҳнаткаш киши шахсининг ҳар томонлама камол топиши социалистик ижтимоий муносабатларни янада такомиллаштиришнинг, совет демократиясини ривожлантиришнинг ва иттифоқдош умумхалқ давлатимизни мустаҳкамлашнинг асосий омилидир.

Социалистик демократизм, совет турмуш тарзи, коммунистик аҳлоқ принципларини ва нормаларини тинмай мустаҳкамлайверайлик, Ленин орзу қилган barkамол янги кишини вояга етказаверайлик!

Азиз ўртоқлар, дўстлар! Қайси Совет республикасида яшамайлик, қайси тилда гаплашмайлик, биз ҳаммамиз битта она Ватаннинг — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг фарзандларимиз. Ҳаммамизнинг тарихий тақдиримиз битта—бизлар Советлар ҳокимияти учун, Ватаннинг эркинлиги ва мустақиллиги учун революцион курашчиларимиз, социализм ва коммунизм қурувчиларимиз. Бизларнинг мақсадимиз ва идеалларимиз битта, қилаётган улуғ ишимиз ҳам битта. Совет диёрида барпо қилинган нарсаларнинг ҳаммаси — кўркам шаҳарлар, замонавий фабрикалар ва заводлар, қудратли электр станциялар, йирик, замонавий қишлоқ хўжалик корхоналари — колхозлар ва совхозлар, социалистик маданиятнинг маънавий бойликлари, — мана шуларнинг ҳаммаси биргаликда қилган меҳнатимизнинг мевалари буларнинг ҳаммаси умумий бойлигимиздир.

Улуғ марксизм-ленинизм таълимоти бизга ғоят зўр куч берди, зафарли социалистик қурилиш йўлини, янги, коммунистик дунё яратишда меҳнаткашларни интернационал жипслаштириш йўлини очиб берди.

Интернационал қардошлигимизни бундан буён ҳам мустаҳкамлайверайлик, революциянинг қимматли ғалабаси, қудратимизнинг манбаи ва бундан буёнги ғалабаларимизнинг гарови бўлмиш халқларнинг буюк ленинча дўстлигини кўз қорачиғидек сақлаб, ривожлантираверайлик!

Биз — бир бутун совет халқимиз олға томон зафарли боришимизни тўхтата оладиган куч дунёда йўқ. Биз аҳил бўлиб ишлаб, муштарак иродамиз билан бажара олмайдиган ҳеч қандай бунёдкорлик вазифалари дунёда йўқ.

Халқ оммасига сингиб кетган социалистик интернационал идеология, коммунизм идеалларини рўёбга чиқариш учун биргаликда олиб бораётган курашимиз бунинг гаровидир. Совет халқининг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, меҳнаткаш зиёлилар, СССРдаги барча миллат ва элатларнинг аҳил оиласи Коммунистик партия теварагида жипслашганлиги бунинг гаровидир. Партиянинг омма билан алоқасини ҳар томонлама мустаҳкамлаб кенгайтираверайлик — Улуғ Ленин бизга қолдирган шу васиятга партия содиқ бўлиб келмоқда. Илмий коммунизмнинг зафарли назарияси билан, жуда бой сиёсий тажриба билан қуролланган партиямиз келажакка дадил йўл очиб бормоқда.

Биз аҳил оила бўлиб ривожланган социалистик жамият қурдик.

Битта аҳил оила бўлиб коммунизм қурмоқдамиз ва албатта қурамиз.

Яшасин мамлакатимиз халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги!

Кўп миллатли Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи яшнасин ва мустаҳкамланаверсин!

Коммунизм учун курашда ишчилар синфининг ва барча меҳнаткашларнинг жанговар авангарди, халқнинг йўлбошчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар бўлсин!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

30 декабрь, 1972 йил.

ЛЕНИН НИГОҲИ

ЎТМИШДАН РЕПОРТАЖ

ДАВР ДАСТХАТЛАРИ

ВЛАДИМИР Ильич Лениннинг азиз нафаси келиб турган сўзларда, Советлар мамлакатининг биринчи оқсоқоли Михаил Иванович Калинин ССР Иттифоқи Советларининг биринчи съездида сўзлаган нутқида, улуғ давримизнинг дастхати бўлиб қолган ва тарих муҳри босилган қуйидаги ҳужжатларда қатрада қуёш акс этганидек, жонажон Коммунистик партиямизнинг доно ленинча миллий сиёсати, халқлар дўстлигининг куч-қудрати, пролетар интернационализми ғоялари, ёрқин коммунистик келажакка эътиқод, истиқболнинг нурли уфқлари жилоланиб турибди. Бугун муҳтарам газетхонлар эътиборини халқларнинг Буюк Иттифоқи бунёдга келаётган шонли ўн тўққизинчи-йигирманчи йилларга оид баъзи ҳужжатларга, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Советлар Иттифоқига кириши ҳақида ҳикоя қилувчи репортажга қаратамиз.

Тарихий ҳужжатлар

В. И. ЛЕНИН:

ТУРКИСТОН халқлари билан тўғри муносабат боғлаш эндиликда Россия Социалистик Федератив Совет Республикаси учун, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, жуда катта, жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эгадир.

Совет ишчи-деҳқон республикасининг кучсиз, шу дамгача эзилган мазлум халқларга муносабати бутун Осиё учун ва жаҳондаги ҳамма мустамлакалар учун, миллион-миллион кишилар учун амалий аҳамиятга эга бўлади.

«Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактубидан.

1919 йил, ноябрь.

В. И. ЛЕНИН:

Биз, миллатларнинг ихтиёрий иттифоқини — бир миллатнинг иккинчи миллат устидан ҳеч қандай зўрлигига йўл қўймайдиган иттифоқини истаймиз, — мутлақо тўла ишончга, қардошларча бирликни очиқ ва равшан тушуниб олишга, тўла ихтиёрийлик асосидаги келишувга асосланадиган иттифоқни истаймиз.

«Украина ишчи-деҳқонларига хат»дан.

1919 йил, 28 декабрь.

В. И. ЛЕНИН:

1) Туркистоннинг Ўзбекистон, Қирғизистон ва Туркманистонга бўлинган картасини (этнографик ва ҳоказо картасини) тузиб чиқиш топширилсин.

2) Шу 3 қисмнинг қўшилиш ёки ажралиш шарти муфассалроқ қилиб тушунтириб берилсин.

«Туркистон комиссиясининг проектига ёзилган мулоҳазалар»дан.

1920 йил, 13 июнь.

М. И. КАЛИНИН:

БИЗ Совет Республикалари Иттифоқининг янги Қизил байроғи кўтарилаётганлигининг шоҳиди бўлиб турибмиз. Мен бу байроқни ўртоқ Ленин қўлида кўриб турибман. Бу байроқни янада баландроқ кўтарайлик, токи уни бутун дунёнинг меҳнаткашлари ва жабрдийдалари кўриб турсин!

Бутунроссия Советларининг X съездида сўзланган нутқдан.

1922 йил, 27 декабрь.

«СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА ДЕКЛАРАЦИЯ»

ЯҚИНДА ўз Советларининг съездларига тўпланган ва «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи»ни тузиш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилган совет республикалари ҳалқларининг иродаси шунга ишончли кафил бўладики, бу иттифоқ тенг ҳуқуқли халқларнинг ихтиёрий бирлашмаси бўлади, ҳар бир республиканинг Иттифоқдан эркинлик билан чиқиш ҳуқуқи таъмин этилади, ҳозирда мавжуд бўлган ва келажакда тузилиши мумкин бўлган барча Совет Социалистик Республикаларининг Иттифоққа кириши учун йўл очиқ бўлади, янги Иттифоқ давлати халқларининг биргалашиб тинч яшашлари ва биродарларча ҳамкорлик қилишлари учун 1917 йилнинг Октябридаёқ солинган асосларга муносиб бино бўлади, бу давлат жаҳон капитализмига қарши курашда ҳақиқий орқа таянч ва барча мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг жаҳон Совет Социалистик Республикасига бирлашишлари йўлида қўйилган янги қатъий қадам бўлади.

1922 йил, 30 декабрь.

Файзулла ХЎЖАЕВ:

ЎЗБЕК меҳнаткашлари Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси бошқа совет республикалари қатори тенг ҳуқуқли бўлиб улуғ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига кириши зарур деб ҳисоблайдилар. Зотан, жумҳуриятимиз худди шу тахлитда, худди шу йўлда ва фақат шу йўсинда тинчлик-фаровонликка эришади, маданий ва иқтисодий жиҳатдан равнақ топади.

СССР Советлари Марказий Ижроия Комитетининг II сессиясида сўзланган нутқдан.

1924 йил, 27 октябрь.

«ХАЛҚНИНГ ТАРИХИДА БИРИНЧИ МАРТА».

ЎЗБЕК диёри қишлоқ ва овулларининг меҳнаткашлар оммаси собиқ Туркистон, Бухоро ва Хоразм республикалари территорияларидан келган вакиллардан иборат Биринчи Советлар съезди орқали тантанали суратда ва баралла эълон қиладики, бугундан бошлаб ўзбек халқи территориясида... шу халқнинг тарихида биринчи марта ишчи ва деҳқонларнинг Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси таъсис этилади...

«Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасини ташкил этиш тўғрисидаги Декларация»дан.

1925 йил, февраль.

«ИШОНЧЛИ ТАЯНЧ»

ССР Иттифоқи Советлари III съезди Туркманистон ва Ўзбекистон Социалистик Совет республикалари халқларининг ССР Иттифоқи составига кириш тўғрисида эркин фикр билдиришини мамнуният билан табриклайди.

...Кўрсатиб ўтилган республикаларнинг ССР Иттифоқига кириши ССР Иттифоқининг чиндан ҳам тенг ҳуқуқли халқларнинг ихтиёрий бирлашмаси ва илгари эзилиб келган халқларнинг ишончли таянчи эканлигининг далилидир.

ССР Иттифоқи Советлари III съезди қароридан.

1925 йил, 13 май.

1925 ЙИЛНИНГ февраль ойи бошларида Бухорода Ўзбекистон Коммунистик (большевиклар) партиясининг I съезди бўлиб ўтганди. Бу съезд ишчилар ва деҳқонларга, батраклар ва қизил аскарларга мурожаат қилди: «Ғарб ва Шарқ меҳнаткашлари буюк доҳийсининг партияси, Владимир Ильич Лениннинг партияси бўлган бизнинг партиямиз ўз съездига буюк ва тарихий ислоҳот—Ўрта Осиёнинг миллий давлат чегараланиши тугаллангандан кейин тўпланди. Бизнинг партиямиз Ўрта Осиё меҳнаткашларининг иродасини бажо келтириб, ишчилар ва деҳқонлар ҳокимиятини янада кўпроқ мустаҳкамлаш учун, Ўрта Осиё меҳнаткашларини маданий ва хўжалик жиҳатдан муваффақиятли ривожлантириш учун бу ислоҳотни амалга оширди».

Ўша файзли, унутилмас тарихий кунни — Ўзбекистон Компартиясининг I съезди очилган кунни кўз олдимизга келтирайлик:

Кўҳна Бухоро кўчалари деҳқону-батрак, ишчи-ю, зиёлилар билан гавжум, серфайз. Ҳамма Халқ уйига ошиқяпти. Бугунги тонг файзи ҳам ўзгача: қуёш меҳнаткаш Инсонга таъзим айлаб чиқяпти, одамлар йўлига нурдан поёндоз тўшамоқда. Неча асрлар «қуввати исломи дин аст» бўлиб келган қадимий шаҳар бугун коммунистик ғоялар марказига, ЎЗБЕКИСТОН дея аталмиш ҳур республика коммунистларининг жанговар штабига айланган.

Таъсис съезди — тарихий анжуман бўладиган залдаги байроқ ва алвонлар баҳор лоласидай ёнади. Бу байроқлар, уларнинг қирмизи ранги инсоният баҳоридан дарак келтирган қалдирғочларнинг, халқ бахт-саодати учун жонини қурбон қилган инқилоб фарзандларининг қутлуғ қони билан бўялган. Пештоқда бахт ва истиқбол йўлини кўрсатиб берган буюк сиймо — Владимир Ильич Лениннинг портрети. У уйғонган Шарқни, меҳнаткашларни қутлаб, янги дунё қуришга даъват этяпти.

Зал ҳаяжонда, тўлқинланиб турибди. Тошкентлик косиб, фарғоналик батрак, бухоролик ҳунарманд, Зарафшондан келган бободеҳқон — ҳамма-ҳамманинг нигоҳи таъсис съездининг мажлиси очилишига — саҳнага қадалган. Орзиқиб, истиқболни қутлаб най навоси янграйди. Бу овозга жўр бўлган ғижжак ва чилдирма, танбуру-рубоб овози илк баҳор ирмоқларидек зални сеҳрлайди.

Парда оҳиста очилиб, бутун зал оёққа туради. Халқ бахт-саодати учун туғилган, аёвсиз жангу-жадалларда тобланган, Ильич васиятларини қалбга жо этган ҳолда ўз метин сафларини тағин ҳам мустаҳкамлаётган замон Антейлари — Ўзбекистон коммунистларини олқишлаб гулдурос қарсаклар янграйди, «Яшасин Ленин партияси!», «Яшасин ишчи-деҳқон бирлиги!», «Улуғ Ленин ҳамиша барҳаёт!», «Инқилобий Шарқ енгажак!» деган хитоблар жаранглайди.

Қурултой раиси — Ўзбекистон Коммунистик (большевиклар) партияси Марказий Комитети ташкилот бюросининг секретари Владимир Ивановнинг ушбу сўзлари съезд иштирокчилари хотирасида ҳамиша сақланиб қолади:

— Ўртоқлар! Ўзбекистон Коммунистик (большевиклар) партиясининг I таъсис съездини очиқ деб эълон қилишга рухсат этгайсиз!

Ўша куни бутун коммунистик дунё Бухорога, Ўзбекистон Компартиясининг таъсис съездига кўз тикканди. Зотан, Ҳинд океанидан тортиб, Темза дарёси соҳилларигача революцион ишчи ва деҳқонлар оммасининг манфаатлари бир хилдир.

Минбарда Англия Компартияси вакили ўртоқ Браун. У инглиз коммунистларининг оташин саломини олиб келган.

РКП(б) Марказий Комитетининг табригини съезд делегатлари оёқда туриб тингладилар. Ўз жонини партия улуғ ишларининг тантанасига тиккан М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, Клара Цеткин табрик телеграммалари зўр ҳаяжон билан тингланади.

Хотин-қизлар делегацияси вакиллари, Зарафшон деҳқонлари юракдан, ҳаяжон билан сўзлашди.

Минбарга яна бир нотиқ кўтарилади. Эгнида беқасам тўн, оёғида қўпол этик. У қора замонда деҳқон бошига нимаики кулфатлар тушган бўлса ҳамма-ҳаммасини татиган. У ўзига ўхшаш деҳқонлар номидан, батрак ва чорикорлар номидан сўзлайди, ўшалар тили билан гапиради. Йўлдош Охунбобоев оҳиста қадам ташлаб, президиум столига яқинлашади ва қўлидаги Қизил байроқни Бутуниттифоқ оқсоқоли — Михаил Иванович Калининга топширади.

— Азиз Михаил Иванович, — дейди Йўлдош ака, — Сизни ишонтириб айтаманки, меҳнаткашлар иши учун жон фидо этамиз.

— Фарғона деҳқонлари номидан тақдим этилган бу Қизил байроқни, — дейди ҳаяжонини босиб Михаил Иванович, — Фарғона ва Россия деҳқонлари дўстлиги, иттифоқнинг рамзи сифатида қабул қиламиз. Бу дўстлик, бу иттифоқ сира завол топмасин, ҳамиша барқарор бўлсин!

Бунга жавобан залда янграган олқишлар буюк дўстлигимиз шарафига, қон-қардошлигимиз шаънига бамисоли, гимндай жаранглайди...

Орадан кўп ўтмай Халқ уйи яна бир тарихий воқеанинг гувоҳи бўлди. Ўзбекистон Советларининг I Таъсис съезди бўлиб ўтди. Бу анжуман Ўзбекистон ССР ташкил топганлигини эълон қилди, раҳбар давлат органларини сайлади, хўжалик ва совет қурилишига доир ғоят муҳим масалаларни муҳокама қилди.

Ўзбекистон Советларининг I съезди очилаётганида Файзулла Хўжаев, бизнинг социалистик қурилишимиз Шарқдаги миллион-миллион жафокаш меҳнаткашларга ўрнак бўлади, бу ибрат, бу намуна уларни озодлик, тенглик, ҳамма халқларнинг биродарлиги учун курашга чорлаб тураверади, — деган эди.

Бугунги кунда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Шарқ кўксида машъалдек порлаб, партиямиз доно ленинча миллий сиёсати тантанасининг рамзи, миллий масалани социалистик тузум негизида ҳал этишнинг порлоқ намунаси бўлиб турибди.

Социал ва миллий зулм кишанларини парчалаб ташлаб, мустақил тараққиёт йўлига кирган мамлакатлар учун Ўзбекистон капитализмнинг машаққатли босқичини четлаб ўтиб, социализм ва коммунизм қуришнинг йўлчи юлдузи бўлиб хизмат қилмоқда.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
А. АБДУҚОДИРОВ,
М. ЖАЛОЛОВ.

ССРнинг олтин тўйи арафасида Советларнинг Бутуниттифоқ I съезди бўлиб ўтган жой — Москвадаги Большой театр биносида мармар лавҳа очилди. Шу воқеага бағишлаб ўтказилган йиғилишда партия ветеранлари, Советларнинг I Бутуниттифоқ съезди қатнашчилари иштирок этишди. Мармар лавҳада зарҳал ҳарфлар билан қуйидаги сўзлар ёзиб қўйилди:

«Большой театр биносида Советларнинг Бутуниттифоқ биринчи съезди 1922 йил 30 декабрда СССР ташкил этилганлигини эълон қилди ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлиги тўғрисидаги Декларацияни ҳамда Шартномани қабул қилди».

А. Н. КОСИГИН ВДР ЭЛЧИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

29 декабрь куни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ВДРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Во Тхук Донгни Кремлда қабул қилди.

А. Н. Косигин билан Во Тхук Донг ўртасида СССР билан ВДР ўртасидаги муносабат масалаларига бағишланган суҳбат бўлиб ўтди. Суҳбат самимий ўртоқлик вазиятида Совет — Вьетнам дўстлиги ва қардошларча бирдамлиги руҳида ўтди. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН АЛИ НОСИР МУҲАММАД БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги байрамида қатнашган партия-ҳукумат делегациясига бош бўлиб Совет Иттифоқига келган Яман Халқ Демократик Республикасининг Бош министри ва мудофаа министри Али Носир Муҳаммад билан 29 декабрда Кремлда учрашди.

Самимий дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Совет — Яман муносабатларини янада ривожлантиришга интилиш туйғулари изҳор этилди. А. Н. Косигин ЯХДР халқига миллий мустақилликни мустаҳкамлаш ҳамда Арабистон ярим оролининг жанубида мустаҳкам тинчлик бўлиши учун курашда муваффақиятлар тилади. А. Н. Муҳаммад янги ҳаёт қуришда, империализм ва реакцияга қарши курашда ўз мамлакатига бераётган мадади учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди. У СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги, шунингдек, яқинлашаётган янги йил муносабати билан совет халқига самимий қутловлар топширди. Суҳбатда ЯХДРнинг СССРдаги элчиси Аҳмад Солиҳ Аш-Шаер ҳозир бўлди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги байрамида қатнашиш учун мамлакатимизга келган Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Харилаос Флоракис бир неча кун давомида Ўзбекистон ҳаёти билан танишди.

Меҳмон В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида, «Ташсельмаш» заводида бўлди. Республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини ва қурилишларини бориб кўрди.

Харилаос Флоракисни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Дўстона суҳбат вақтида Х. Флоракис Грециядаги аҳвол ва Греция Компартиясининг фаолияти тўғрисида гапириб берди. Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов қатнашдилар.

Харилаос Флоракис Тошкентда бўлган вақтида бу ерда яшовчи грек сиёсий муҳожирлари билан учрашиб, суҳбатлашди. (ЎзТАГ).

ИТТИФОҚДОШ ВА АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАР, АВТОНОМ ОБЛАСТЛАР ВА МИЛЛИЙ ОКРУГЛАР ХАЛҚЛАР ДУСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАНДИ

Меҳнаткашларнинг ССР Иттифоқини ташкил этиш ва мустаҳкамлашдаги, социалистик миллатлар ва элатлар дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги катта хизматлари учун, Совет давлатини иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан СССР Олий Советининг Президиуми 1972 йил 29 декабрдаги Фармонлари билан Россия Совет Федератив Социалистик Республикасини, Украина Совет Социалистик Республикасини, Белоруссия Совет Социалистик Республикасини, Грузия Совет Социалистик Республикасини, Озарбайжон Совет Социалистик Республикасини, Арманистон Совет Социалистик Республикасини **Халқлар Дўстлиги ордени** билан мукофотлади.

Меҳнаткашларнинг ССР Иттифоқини ривожлантириш ва мустаҳкамлашдаги, социалистик миллатлар ва элатлар дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги катта хизматлари учун, Совет давлатини иқтисодий социал-сиёсий ва маданий ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси, Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси, Литва Совет Социалистик Республикаси, Молдавия Совет Социалистик Республикаси, Латвия Совет Социалистик Республикаси, Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси, Тожикистон Совет Социалистик Республикаси, Туркманистон Совет Социалистик Республикаси, Эстония Совет Социалистик Республикаси **Халқлар Дўстлиги ордени** билан мукофотланди.

Меҳнаткашларнинг совет халқлари қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги катта муваффақиятлари, иқтисодий социал-сиёсий ва маданий қурилишдаги катта хизматлари учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан Абхазия Автоном Совет Социалистик Республикаси, Ажария Автоном Совет Социалистик Республикаси, Бошқирдистон Автоном Совет Социалистик Республикаси, Бурятия Автоном Совет Социалистик Республикаси, Доғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси, Қабарда-Балқария Автоном Совет Социалистик Республикаси, Қалмиқ Автоном Совет Социалистик Республикаси, Карелия Автоном Совет Социалистик Республикаси, Коми Автоном Совет Социалистик Республикаси, Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси, Мари Автоном Совет Социалистик Республикаси, Мордва Автоном Совет Социалистик Республикаси, Нахичеван Автоном Совет Социалистик Республикаси, Шимолий Осетия Автоном Совет Социалистик Республикаси, Татаристон Автоном Совет Социалистик Республикаси, Тува Автоном Совет Социалистик Республикаси, Удмуртия Автоном Совет Социалистик Республикаси, Чечен-Ингушия Автоном Совет Социалистик Республикаси, Чувашия Автоном Совет Социалистик Республикаси, Якутия Автоном Совет Социалистик Республикаси **Халқлар Дўстлиги ордени** билан мукофотланди.

Меҳнаткашларнинг совет халқлари қардошларча дўстлигини мустаҳкамлаш ишидаги катта хизматлари, хўжалик ва маданий қурилишдаги ютуқлари учун ҳамда Совет Социалистик Республикаси Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан Тоғли Олтой автоном области, Адигей автоном области, Хакасия автоном области, Корачой-Черкес автоном области, Яҳудий автоном области, Жанубий Осетия автоном области, Тоғли Қорабоғ автоном области, Тоғли Бадахшон автоном области **Халқлар Дўстлиги ордени** билан мукофотланди.

Меҳнаткашларнинг совет халқлари қардошларча дўстлигини мустаҳкамлаш ишидаги катта хизматлари, хўжалик ва маданий қурилишда эришган ютуқлари учун ҳамда Совет Сооциалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан Ага бурятлари миллий округи, Коми-Пермяклар миллий округи, Коряклар миллий округи, Ненецлар миллий округи, Таймир (Долгано-ненецлар) миллий округи, Усть-Ординский бурятлари миллий округи, Ханти-Мансилар миллий округи, Чукотка миллий округи, Эвенклар миллий округи, Ямал ненецлари миллий округи **Халқлар Дўстлиги ордени** билан мукофотланди. (ТАСС).

ОЛИМ ЮБИЛЕЙИ

28 декабрь куни Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўрта Осиё ирригация илмий тадқиқот институти сув хўжалиги проблемалари бўлимининг мудири, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Р. А. Алимов туғилган кунининг 60 йиллиги муносабати билан муборакбод қилинди.

Ишчидан таниқли олим даражасигача бўлган шонли йўлни босиб ўтган юбилярни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ва республика илмий тадқиқот институтларининг вакиллари қизғин табрикладилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқни юбилярга топширди. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ЙИЛ АРАФАСИДАГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР

Ўзбекистондаги ишчилар коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб эришган муваффақиятлари тўғрисида ЎзТАГ мухбирларининг хабарлари республиканинг ҳамма томонларидан келиб турибди.

БИР ЙИЛДА ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ. Қўқон консерва заводи конвейери линияларидан беш йилликнинг иккинчи йили бошидан буён тайёрланган саккиз миллионинчи банка консерва чиқарилди. Бу эса йиллик планда кўзда тутилганидан икки баравар кўпдир. Корхона коллективи 31 декабргача яна 200 минг банка турли хил консерва ишлаб чиқаришга қарор қилган.

МИРЗАЧЎЛ харитасида ҳали янги қурилиш ҳисобланган Бахт посёлкасида янги бинокорлик комбинати барпо этилмоқда. Комбинат ҳар йили 50 минг куб метрдан кўпроқ темир-бетон деталлар ишлаб чиқарадиган бўлади. Бу деталлардан уй-жой бинолари, болалар боғчаси ва яслиларини йиғиш мумкин. Корхонанинг бутун маҳсулоти қишлоқ қурилишларига жўнатилади.

ҚИШ МАВСУМИДА — ЁЗГА. Гулистонда лимонад ишлаб чиқарадиган ва шишага минерал сув қуядиган цех қурила бошлади. Бу цех икки смена ишлаган чоғда бир суткада 95 минг шиша лимонад ва минерал сув тайёрлай олади. Янги цехда ичимликни шишага қуйиш, шиша оғзини бекитиш ва этикеткаларни ёпиштириш ишини автоматлар бажаради. Бу цех дастлабки маҳсулотни 1973 йилнинг ёзида бера бошлайди.

ТЕРМИЗ ҒИШТ ЗАВОДИнинг янги туннель печи ишга туширилди. Энди корхонанинг қуввати икки баравар ошди. Завод келгуси йили Шеробод даштидаги, область ва район марказларидаги янги қурилишлар учун 20 миллион дона ғишт тайёрлаб беради.

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Бухоро, [**«Совет Ўзбекистони» мухбири**]. Бухоро область партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «1972—1973 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш соҳасида Бухоро область партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг вазифалари ҳақида Бухоро обкомининг иккинчи секретари В. Н. Петров доклад қилди.

Актив йиғилишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев қатнашди ва нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди.

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

КИТОБ, [**«Совет Ўзбекистони» мухбири**]. Китоб районидаги Карл Маркс номли колхоз меҳнаткашлари юбилей йилида давлатга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги ҳамда чорвачилик маҳсулотлари сотиш бўйича катта зафарларни қўлга киритганликлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС фахрий юбилей нишони билан тақдирландилар.

Колхоз маданият саройида ана шу юксак мукофотни топширишга бағишланган тантанали митинг бўлиб ўтди. Фахрий юбилей нишонини хўжалик вакилларига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов топширди ва колхоз аҳлини юксак мукофот билан табриклади. Тантанали йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСга табрик хати йўлладилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН АМНИСТИЯ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан, инсонпарварлик принципларига асосланиб ва жамият олдида гуноҳкор бўлган гражданларни Совет Иттифоқи халқларининг бунёдкорлик меҳнатига актив қатнашишга жалб қилиш ниятида СССР Олий Совети Президиуми ўзининг намунали хулқ-атвори ва меҳнатга ҳалол муносабати билан ахлоқан тузалиш йўлига қатъий ўтиб олганлигини исботлаган маҳкумларга нисбатан амнистияни жорий этишни мумкин деб ҳисоблайди.

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Беш йилгача ва беш йил муддатга ҳукм қилинган ва илгари ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларида жазо ўтамаган:

А) Совет Ватанини ҳимоя қилишдаги жанговар ҳаракатларда қатнашган шахслар;

Б) СССР орденлари ва медаллари билан мукофотланган шахслар;

В) 17 ёшгача болалари бўлган аёллар ва ҳомиладор аёллар;

Г) 17 ёшигача жиноят қилган шахслар қамоқ жойларидан озод қилинсин.

2. Илгари ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларида жазо ўтамаган 60 ёшдан ошган эркаклар, 55 ёшдан ошган аёллар, 1 ва 2-группа инвалидлари қамоқ жойларидан озод қилинсин.

3. Озодликдан маҳрум қилмасдан ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм этилган шахслар, шунингдек, интизомий батальонга юборилган ҳарбий хизматчилар жазодан озод қилинсин.

4. Ушбу фармоннинг 1 ва 2-моддаларида кўрсатиб ўтилган шахслар қўшимча жазо чораси сифатида сургун ва бадарға жазоларидан озод қилинсин.

5. Фармоннинг 1-моддасида кўрсатиб ўтилган шахслар томонидан ушбу фармон кучга кирмасдан аввал қилинган ва қонунга мувофиқ беш йилгача ва беш йил муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазолаш ёки озодликдан маҳрум этиши билан боғлиқ бўлмаган жазолар кўзда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ҳамма тергов ишлари ва судлар ҳали кўриб чиқилмаган ишлар, шунингдек, фармоннинг 2-моддасида кўрсатиб ўтилган шахслар томонидан ушбу фармон кучга кирмасдан аввал қилинган жиноятлар тўғрисидаги ишлар бекор қилинсин.

Ушбу фармоннинг 1-моддасида кўрсатилган шахслар томонидан фармон кучга кирмасдан аввал қилинган ва қонунда беш йилдан ортиқ муддатга озодликдан маҳрум этиш жазоси кўзда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар юзасидан суд башарти ҳукм қилинган шахсга беш йилгача ва беш йил муддатга озодликдан маҳрум этиш жазоси ёки озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган жазолар тайинлаш лозим деб ҳисобласа, маҳкумни жазодан озод қилади.

6. Ушбу фармоннинг 1 ва 2-моддалари татбиқ этиладиган маҳкумлардан ташқари уч йилгача ва уч йил муддатга озодликдан маҳрум этишга жазоланган шахслар ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларидан шартли равишда, озод қилиб, меҳнатга мажбуран жалб этилсин.

7. Амнистия қуйидаги шахсларга татбиқ этилмайди:

А) Давлатга қарши алоҳида хавфли жиноятлар учун, шунингдек «Давлатга қарши жиноятлар учун жиноий жавобгарлик тўғрисида»ги СССР қонунининг 14, 14^1, 15, 16, 17, 20, 23, 24 ва 25-моддаларида «Ҳарбий жиноятлар учун жиноий жавобгарлик тўғрисида»ги СССР қонуни 2-моддасининг «А» ва «Б» бандларида, 4-моддада, 6-моддасининг «А» бандида, 11-моддасининг «А» ва «В» бандларида, 13-моддасининг «А» бандида, 19-моддасининг «Д» бандида, 21-моддасининг «А» ва «В» бандларида кўзда тутилган жиноятлар учун ҳукм қилинганларга;

Б) Алоҳида хавфли рецидивист деб топилганларга;

В) Қасддан одам ўлдирганлик учун (кучли руҳий ҳаяжон ҳолатида ёки зарурий мудофааланиш чегарасидан чиқиб кетган ҳолда одам ўлдирганлик бунга кирмайди); баданга қасддан оғир шикаст етказганлик учун (кучли руҳий ҳаяжон ҳолатида ёки зарурий мудофааланиш чегарасидан чиқиб кетган ҳолда баданга шикаст етказганлик бунга кирмайди); милиция ходимининг ёки халқ дружиначисининг ҳаётига тажовуз қилганлик учун; айбини оғирлаштирадиган ҳолатларда номусга текканлик учун; айбини оғирлаштирадиган ҳолатларда талончилик қилганлик учун; босқинчилик учун; давлат ёки жамоат мулкини кўп ёки жуда кўп миқдорда талон-торож қилганлик учун; ўқ отиладиган қуролни, ўқ-дориларни ёки портловчи моддаларни талон-торож қилганлик учун; айбини оғирлаштирадиган ҳолатларда пора олганлик ёки порахўрликда воситачилик қилганлик учун; алоҳида ашаддий ҳулиганлик учун; вояга етмаганларни жиноий ишларга жалб қилганлик учун; наркотик моддаларни сотиш мақсадида талон-торож қилганлик, тайёрлаганлик, сотиб олганлик ёки сақлаганлик учун, шунингдек наркотик моддаларни сотганлик учун ҳукм қилинганларга; РСФСР Жиноят кодексининг 142, 190^1, 190^2, 190^3, 209, 209^1-моддалари, 211-моддасининг 2-ёки 3-қисмлари ва 227-моддаси ҳамда бошқа иттифоқдош республикалари жиноят кодексларининг тегишли моддалари билан ҳукм қилинган шахсларга;

Г) Суд томонидан белгиланган жазо муддатини тўла ўтамай туриб амнистияга биноан, афв этиш тартибида, шартли — муддатидан илгари ёки бошқа асосларга биноан қамоқ жойларидан илгари озод қилингандан, маҳкумни меҳнатга мажбурий жалб этган ҳолда озодликдан шартли равишда маҳрум этилгандан сўнг яна қасддан жиноят қилган шахсларга;

Д) алкоголизмдан, гиёҳвандликдан ва таносил касалликларидан даволанишнинг тўла курсини ўтмаган шахсларга;

Е) Жазо муддатини ўташ вақтида режимни қасддан бузган шахсларга жорий этилмасин.

8. Қандай бўлмасин бирон жиноят учун икки мартадан ортиқ суд қилинган, шунингдек ушбу фармоннинг 7-моддасида кўрсатилган жиноятлар учун илгари суд қилинган шахслар фармоннинг 6-моддасига биноан озод қилинмайди.

9. Ушбу фармон эълон қилинган кундан бошлаб кучга киради.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1972 йил, 28 декабрь.

Сирдарё ГРЭСидан таралаётган нур республикамиз шаҳар ва қишлоқларини чароғон этмоқда. Суратда: нурхона қурилишида алоҳида жонбозлик кўрсатиб ишлаган Ю. Мансурский бошлиқ электр монтажчилар бригадасининг аъзолари. А. Тўраев фотоси.

НАВҚИРОН ШАҲАР УЗРА ЎН ОЛТИ БАЙРОҚ

ССРнинг ёқилғи билан ишлайдиган энг катта электр станцияси — Сирдарё ГРЭСининг қурилиш майдонида шодиёна байрам бўлди. Кўп минг кишилик коллективнинг беш йиллик фидокорона меҳнати катта ғалаба билан тугади. Станциянинг 300 минг киловатт қувватга эга бўлган дастлабки энергетика блоки ишга туширилиб, Ўрта Осиёнинг ягона энергетика системасига саноат токи бера бошлади.

1970 йил 22 апрелда, В. И. Ленин туғилган кунга юз йил тўлган кунда электр станция пойдеворига дастлабки куб метр бетон ётқизилди. Коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиқлари Тўхтасин Жўрабоев билан Михаил Воронюк шу шарафга муяссар бўлдилар. Қурувчиларнинг мусобақаси тобора кучайиб, меҳнатда янги-янги рекордлар вужудга келаверди. **Натижада бутун коллектив биринчи энергетика блокини муддатидан бир йил аввал — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги кунида ишга тшуирамиз, деб сўз берди.**

Ваъдага вафо қилинди. Қисқа муддатда 7 миллион куб метр ер қазиш ишлари бажарилди, 10 минг тоннадан кўпроқ металл конструкциялар монтаж қилинди, неча минг куб метрлаб бетон ва темир-бетон ётқизилди.

СИРДАРЁ ГРЭСи ИШГА ТУШИРИЛГАНЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН МИТИНГ

Станцияни бутун мамлакат қурмоқда. Бош корпуснинг металл конструкциялари Новосибрскдан олинмоқда, турбинани Ленинград ишчилари юборишди, буғ қозони Таганрогда тайёрланди. Украина корхоналари қурилишни трансформатор ва кўтарма кранлар билан таъминлаб туришибди, кабеллар Болтиқбўйи республикаларидан олинмоқда.

Станция ёнида навқирон Ширин шаҳри қад кўтарди. Унда жами саҳни 60 минг квадрат метр келадиган кўп қаватли уй-жойлар қурилди. Болалар яслилари, мактаб, магазинлар, ошхоналар очилди.

28 декабрь куни очиқ майдончада, ГРЭСнинг оппоқ биноси ёнида кўпминг кишилик митинг бўлиб ўтди. Барча ширинликлар, станцияни қураётган ҳамма кишилар шу ерга келишди. Меҳнат жасорати соҳибларини табриклаш учун қўшни қишлоқларнинг вакиллари, Сирдарё областининг қўшни районларидан меҳмонлар келишди. Митингда сўзга чиққан ҳамма кишилар катта ғамхўрлик қилинаётганлиги учун, ленинча миллий сиёсат оғишмай амалга оширилаётганлиги учун, шу сиёсат туфайли СССР халқларининг дўстлиги мустаҳкамланганлиги, мамлакатнинг ўтмишда қолоқ бўлган районларида кучли индустрия барпо этилганлиги учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига миннатдорчилик билдирдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов митингда сўзлаган нутқида Сирдарё ГРЭСи қурувчиларини самимий табриклади ва уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. К. Зиёдуллаев, А. Р. Хўжаев, И. В. Марцинюк, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети оғир саноат ва машинасозлик бўлимининг мудири И. Р. Раҳматов, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғафуржонов қатнашдилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номига мактуб-рапортни баланд руҳ билан бир овоздан қабул қилдилар. Шу мактубда **қурувчилар беш йиллик охиригача яна учта уч юз минг киловаттли энергетика блокини ишга туширишга, шу тариқа ГРЭСнинг биринчи навбати қувватини 1,2 миллион киловаттга етказишга қарор берганликларини таъкидладилар. Шундан кейин электр станциянинг иккинчи навбатини — ҳар бири 800 минг киловаттли тўртта энергетика блокини қуришга киришилади.**

Ана шу Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилиши бошланган пайтда дашт узра тикланган баланд мачтада қизил байроқ кўтарилган эди. Ҳозир Сирдарё ГРЭСи биноси тепасида, навқирон Ширин шаҳри тепасида ўн олтита байроқ ҳилпирай бошлади. Буларнинг ўн бештаси станцияни қуришда қатнашган барча иттифоқдош республикаларнинг байроқларидир. Ҳар қандай улуғвор ишларни қилишга қодир бўлган қардош халқлар бузилмас бирлигининг рамзи бўлмиш СССРнинг қизил байроғи шу байроқларнинг марказига қўйилган.

В. ДМИТРИЕВ,
ЎзТАГ мухбири.
Ширин шаҳри, 28 декабрь.

УНВОНЛАР МУБОРАК

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. К. СОБАКИНга «ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ГЕОЛОГ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йил самарали ишлаганлиги, фойдали қазилма конларини разведка қилишда ва республиканинг минерал хом ашё базасини ривожлантиришда актив қатнашганлиги учун Ўзбекистон ССР Геология министрлиги Чатқол геология-разведка экспедициясининг бошлиғи Александр Константинович **Собакинга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.
1972 йил, 27 декабрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. И. БОЖКО ва А. Қ. ЭРГАШЕВга «ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭНЕРГЕТИК» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада энергетикани ривожлантиришдаги кўп йиллик самарали ишлари, Сирдарё ГРЭСи қурилишида актив қатнашганлиги учун ва 300 минг киловатт қувватга эга бўлган биринчи энергоблок СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига муддатидан илгари ишга туширилганлиги муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган энергетик» фахрий унвони берилсин:

Божко Василий Иванович — қурилаётган Сирдарё ГРЭСининг директори.

Эргашев Акром Қурбонович — СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги «Ўзбекгидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.
1972 йил, 27 декабрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СИРДАРЁ ГРЭСи ЭНЕРГО ҚУРУВЧИЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН БИНОКОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика қурилиш ташкилотларида кўп йиллар самарали ишлаганлиги, Сирдарё ГРЭСи қурилишида актив қатнашганлиги учун ҳамда 300 минг киловатт қувватга эга бўлган биринчи энергоблок СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига муддатидан илгари ишга туширилганлиги муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилсин.

Абдураззоқов Раҳмонали — «Ўзбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармасининг экскаватор машинисти.

Аҳмедов Усмон — «Ўзбекгидроэнергострой» тресті автомобиль транспорти конторасн автобазасининг шофёри.

Бруннер Артур Давидович — «Узбекгидроэнергострой» тресті ихтисослаштирилган ишлар бошқармасининг бош инженери.

Вильсонова Анна Васильевна — «Узбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармасининг бетончиси.

Зиёев Худойберди — «Узбекгидроэнергострой» тресті механизациялаштирилган ишлар бошқармасининг экскаватор машинисти.

Кеслер Виктор Гаврилович — «Узбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси слесарь монтажчилар бригадасининг бошлиғи.

Кот Михаил Иванович — «Узбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси план бўлимининг бошлиғи.

Липин Николай Григорьевич — «Узбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармасининг дурадгори.

Лукина Мария Афанасьевна — «Узбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси бўёқчилар бригадасининг бошлиғи.

Майер Франк Вильгельмович — «Узбекгидроэнергострой» тресті кўчма механизациялашган колоннаси ғишт терувчилар бригадасининг бошлиғи.

Путий Александр Ильич — «Средазэнергомонтаж» тресті Сирдарё монтаж участкаси слесарлар бригадасининг бошлиғи.

Рўзиматов Мирзаҳмад — «Ўзбекгидроэнергострой» тресті разрез қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи.

Салимбоев Исломқул — «Ўзбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш автомобиль кранининг машинисти.

Смирнов Валентин Васильевич — «Узбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси асосий ишлар участкасининг бошлиғи.

Степанов Николай Константинович — «Узбекгидроэнергострой» тресті «Энергостройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цех бошлиғи.

Фисенко Алексей Епифанович — «Узбекгидроэнергострой» тресті «ЧарвакГЭСстрой» қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи.

Функ Самуил Самуилович — «Узбекгидроэнергострой» тресті «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармасининг бошлиғи.

Ҳанипов Шаҳид Хатипович — «Узбекгидроэнергострой» тресті ихтисослаштирилган ишлар бошқармаси слесарь монтажчилар бригадасининг бошлиғи.

Чехлов Пётр Константинович — «Узбекгидроэнергострой» тресті «ТашГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси арматурачилар бригадасининг бошлиғи.

Йўлдошев Исмонқул — «Ўзбекгидроэнергострой» тресті разрез қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.
1972 йил, 27 декабрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Сирдарё ГРЭСи қурилишида актив қатнашганлиги, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун ҳамда 300 минг киловатт қувватга эга бўлган биринчи энергоблок СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига муддатидан илгари ишга туширилганлиги муносабати билан энергоқурувчиларнинг катта бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари била мукофотлади.

ДЎСТЛАРИМ ШАҲРИ

Қайсин ҚУЛИЕВ,
Балқар совет шоири, СССР Давлат мукофоти лауреати

Шу кунгача мамлакатимизнинг жуда кўп шаҳарларини кўришга муяссар бўлдим. Қалбим қардош республикаларимизнинг пойтахтларидан олган ажойиб таассуротларга бой.

Мен Ленинграднинг қорга бурканган кўчаларида юрдим, рус халқининг даҳоси бунёдга келтирган бу муаззам ва жаҳоннинг энг кўркам шаҳарларидан бирининг гўзал жамолига бениҳоя мафтунман.

Мен Киевнинг каштанзорлари ва Тбилисининг тоғ манзараларига, Ереваннинг гуллари ва Кишинёвнинг яшил дарахтзорларига маҳлиё бўлиб, кўз ололмай қолганман. Мен Тошкентда, бу қуёш ва гул шаҳрида, ажойиб тошйўнар ва темирчи усталар шаҳрида, бу олимлар ва шоирлар шаҳрида ҳам бир неча бор бўлганман. Бу ерда менинг дўстларим яшайди. Уларни эслаш, улар билан учрашувларимизни хотирлаш менга жуда кўнгилли. Тошкентда мен билган ва юрагимга яқин бўлган одамлар яшаб, меҳнат қилаётганларини эслашнинг ўзиёқ мени ниҳоятда қувонтиради. Бу шаҳарда мен дўстона мулоқатда бўлган машҳур адиблар яшаган. Улар билан Тошкентда ва Москвада кўп бирга бўлганман. Улар ҳозир орамизда йўқ, лекин ёрқин хотиралари менга ҳамнафас. Мен Ғафур Ғулом, Ойбек ва Шайхзодалар ҳақида гапиряпман. Улар давримизнинг улкан шоирлари эдилар. Мен бу шоирлар ижодини уларнинг ўз она тилларида — ўзбек тилида ўқиганман, чунки балқар ва ўзбек тиллари туркий тиллардир, улар бир-бирига яқин. Ва шу сабабли мен бу шоирлар ижодининг бутун нафосатини бошқа тилларга таржималари орқали танишадиган ўқувчиларга нисбатан чуқурроқ ҳис қиламан.

Ўзбекистон пойтахтида Зулфия, Асқад Мухтор, Ҳамид Ғулом, Шукрулло, Абдулла Орипов каби менинг азиз дўстларим яшайди. Уларнинг шеъриятини севаман, ижодий ютуқларидан беҳад қувонаман.

Чегем дараларида, Эльбрус ва Кавказ тоғлари бағрида яшаётган менинг халқим орасида «Дўстинг уйи — сенинг уйинг» деган мақол бор. Дўстларинг яшайдиган даргоҳни севмасдан бўладими! Тошкент шаҳри менга худди ана шу сабабларга кўра ҳам азиз даргоҳ ҳисобланади.

Тошкентни зилзила ларзага келтирганда барча қардош республикалар қаторида менинг Кабардин-Балқариям ҳам унга биродарлик қўлини чўзди. Барча совет кишилари каби ўзбек дўстларимнинг кулфатидан менинг дилим ҳам қаттиқ азоб чекди. Мен бутун вужудим, бутун фикру-зикрим-ла ўша кунларда Тошкент билан бирга эдим. Чунки у менинг дўстларим шаҳри, демак у менинг ҳам шаҳрим эди. Бу қутлуғ шаҳарга ташриф буюрар эканман, ҳар гал мени у ерда дилкаш дўстларим кутаётганлигини олдиндан сезиб тураман. Мен у ерда азиз меҳмон бўламан. Мен бу дўстлик билан фахрланаман.

Бир куни Нальчик шаҳрига, менинг номимга бандероль келди. Бу — талантли ёш ўзбек шоири Абдулла Ориповнинг рус тилида чиққан биринчи шеърлар китобчаси эди. Китоб менинг сўзбошим билан босилган. Бир қарашда кишига кичик бир нарсадай туюлган бу фактни нега эсладим? Сабаби — худди мана шундай ҳодисалар одамлар орасида дўстликни юзага келтиради, уларнинг биродарлик ҳис-туйғуларини мустаҳкамлайди.

Абдулла Орипов мамлакатимизнинг энг талантли ёш шоирларидан бири ҳисобланади. Бундан тўрт йиллар муқаддам Бутуниттифоқ ёш ёзувчиларнинг Москвада ўтказилган бешинчи кенгашида қатнашган бу шоир фавқулодда мен раҳбарлик қилган семинарга тушиб қолди. Мен бу ажойиб шоирни таниганимдан ўзим ҳам чин дилдан хурсанд бўлиб кетдим. У семинаримизнинг энг яхши топилмаси бўлди. Бу фақат менинг шахсий мулоҳазам эмас. Семинар кунларида мен билан ҳамкорликда ишлаган Юлия Друнина Давид Кугултинов, Константин Ваншенкин каби машҳур шоирлар ҳам худди шу фикрга келдилар. Шундан кейин мен мамнуният билан «Литературная газета»га ва «Литературная Россия»га Абдулла Орипов ҳақида ўз сўзларимни ёзиб, унинг шеърларини тавсия қилдим. Тез орада унинг шеърлари бошқа марказий газета ва журналларда ҳам эълон қилинди.

Ўша лаҳзалардан бошлаб мен бу ёш ўзбек шоири ижодини қизиқиш билан кузатиб келяпман. У ҳозир Дантенинг «Илоҳий комедия»сини ўзбекчага таржима қилаётганлигидан хабарим бор. Бу катта ижодий ишда унга чин юракдан омад тилайман.

СССРнинг 50 йиллиги нишонланаётган кунларда, халқларимиз қардошлиги, маданиятларимиз ҳамкорлигининг ярим асрлик байрами кунларида мен талантли ижодкор биродарларим яшаётган Ўзбекистон пойтахтига чуқур муҳаббат туйғуларимни изҳор қиламан, дўстларимга сиҳат-саломатлик, улкан ижодий бахт, чексиз равнақлар тилайман. Уларнинг пойтахти Тошкент ҳамиша серқуёш ва ҳамиша гуллар шаҳри бўлиб қолсин!

ФАН ВА МАДАНИЯТИМИЗ УФҚЛАРИ

МАЗМУНИ МИНГ ЙИЛЛАРГА ТЕНГ

МАМЛАКАТИМИЗНИНГ дўстона оилага бирлашиб, қўлни-қўлга бериб, социализмнинг узил-кесил ва тўла ғалабасини таъминлаган, коммунизм моддий-техника базасини барпо этаётган халқлари катта тарихий байрамни нишонламоқдалар. Бу улкан тарихий сана — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигидир.

Ўтган ярим аср мобайнида мамлакатимиздаги барча миллатлар ва халқлар ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ривожланишнинг энг юксак чўққиларига кўтарилдилар.

«Совет халқи, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорида, — СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигига тайёрланар экан, босиб ўтилган қаҳрамонона ғалаба ва зафарлар йўлига қонуний ифтихор туйғулари билан назар соладилар. Совет Иттифоқи шонли юбилейни ҳаётнинг барча соҳаларида буюк муваффақиятлар билан кутиб олмоқда».

Мамлакатимизнинг барча жойларида, айниқса, ўтмишда мустамлакачилик асорати остида эзилган Туркистон халқларининг тақдирида рўй берган буюк ўзгаришлар СССР халқлари дўстлигининг кучи ва қудрати, чексиз имкониятларининг яққол кўринишидир. Шу ўтган ярим аср давомида **«Марксизм-ленинизмнинг миллий масала соҳасидаги таълимоти амалда синовдан ўтди, ленинча миллий сиёсат эса тўла ғалаба қозонди».**

СССР халқларининг дўстлиги ўзининг синфий, сиёсий моҳияти, кучи ва қудрати, имкониятлари жиҳатидан тарихда мисли кўрилмаган янги ҳодисадир. СССР халқларининг дўстлиги турли халқлар, миллатларнинг тенг ҳуқуқлиги, ҳамкорлиги ва ҳамжиҳатлиги, иқтисодий турмуши бир-бири билан мустаҳкам боғлиқлиги асосида пайдо бўлди. Бу дўстлик бирон-бир кичик вазифани ҳал қилиш мақсадида, заминида эмас, балки бутун инсониятни синфий ва миллий зулмдан ҳалос қилиш, миллий тенгсизлик ва адолатсизликларга абадий ҳотима бериш, турли миллатлар ва халқларни ягона оилага бирлашиб, ҳамкорлик асосида равнақ топишига йўл очиш, коммунистик тузумнинг ғалабасини таъминлаш сингари улуғвор мақсадлар асосида ташкил топгандир.

* * *

СССР халқлари бузилмас дўстлигининг пайдо бўлиши ва мустаҳкамланиши улуғ Лениннинг, у ташкил этган Коммунистик партиянинг фаолияти билан боғлиқдир. В. И. Ленин Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш, партияни ғоявий ва сиёсий жиҳатдан чиниқтириш учун кураш олиб борилган дастлабки йиллардаёқ миллий масалани ҳал этишга партия программасида катта ўрин бериш Россия шароитида катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб ўтган эди.

Коммунистик партия Ленин кўрсатмаларига асосланиб, чор Россиясининг мустамлака ўлкаларида катта сиёсий ташкилий ва тарбиявий ишлар олиб борди. Собиқ Туркистонда рус коммунистлари олиб борган катта сиёсий ва ташкилий тадбирлар ўлкага сургун қилинган ёки ўз иҳтиёри билан келган таниқли рус революционерлари В. Д. Корнюшин, А. Н Бахиров, Н. В. Морозов, А. В. Худаш ва бошқалар фаолияти фикримизнинг далили бўла олади.

В. И. Ленин Туркистонда ҳукм сурган даҳшатли синфий ва миллий зулмга хотима бериш ҳам пролетар революциясининг муҳим вазифаси эканлигини кўрсатди. **«Биз, — деб ёзган эди у, — Хева деҳқонининг Хева хони қўли остида яшашини мутлақо истамаймиз. Биз, революциямизни ривожлантириб, мазлум халқларга таъсир кўрсатамиз».**

Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш ва амалга ошириш жараёнида Россиянинг мустамлака ўлкаларидаги миллий озодлик ҳаракати рус пролетариати олиб бораётган сиёсий курашнинг таркибий қисмига айланиб кетди. Пролетариат ва унинг революцион партияси рус бўлмаган халқларнинг олиб бораётган сиёсий курашида етакчилик ролини ўйновчи катта сиёсий кучга айланди. Октябрь революцияси мамлакатимизнинг ҳамма жойларида ягона, умумий мақсадга қаратилган яхлит бир жараён сифатида рўй берди. Революцияни амалга оширишда рус ишчилари билан бир қаторда маҳаллий миллатларнинг меҳнаткашлари ҳам фаол иштирок этдилар. **Ленин ташкил этган партия ва рус ишчиларининг бевосита ёрдами туфайли ўзбек меҳнаткашлари орасидан Н. Хўжаев, А. Қосимхўжаев, С. Қосимхўжаев, М. Мирходиев, Д. Устабоев сингари чиниққан революционерлар етишиб чиқди.**

Капитализм ва феодализм ҳукмронлигига барҳам бериш миллий масалани пролетар интернационализм асосида ҳал қилишнинг муҳим босқичидир. Лекин революциянинг ғалабасиёқ миллий муносабатларда мавжуд бўлган, ўтмишдан мерос бўлиб қолган тенгсизликка бирданига хотима бера олмайди. Миллий муносабатлар — мураккаб ҳодисадир. Халқлар дўстлиги турли миллатларнинг тенглиги ва эркинлигини таъминлашдан, миллий ишончсизлик ва адоватлар сингари тўсиқлар бартараф этилгандан кейингина шаклланиши ва мустаҳкамланиши мумкин эди. Шунинг учун В. И. Ленин Октябрь революцияси ғалаба қилган дастлабки кунлардан бошлабоқ бу масалага катта эътибор берди, коммунистларни миллий масалани пролетар интернационализми ғояларига содиқ бўлгани ҳолда изчиллик билан ҳал этишга чақирди. Ленин ташаббуси билан қабул қилинган «Россия халқлари ҳуқуқларининг декларацияси» Совет ҳокимияти қабул қилган дастлабки тарихий ҳужжатлардан бири бўлди.

В. И. Ленин партиянинг миллий масаладаги программасини асослар ва ривожлантирар экан, коммунистларни миллий масалани ҳал этишга жуда эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишга чақирди. Жуда кенг кўламдаги ташкилий тадбирлар билан бир қаторда катта тоқат, сабр ва чидам, хайриҳоҳлик орқасидагина халқлар ўртасидаги ишончсизликни йўқотиш мумкин эканлигини кўрсатди.

Коммунистик партия миллатларнинг тенглигини, тенг ҳуқуқлилигини, ўз тақдирини ўзи белгилаши, ҳатто ажралиб чиқиб, ўзи мустақил давлат тузиш ҳуқуқига эга эканлигини эълон қилсада, мамлакатимиз халқларини ягона оилага бирлаштириш ва миллатларнинг ишончи, тенг ҳуқуқлилиги, дўстлик ва ҳамкорлигига асосланган ягона Совет давлатини тузиш учун астойдил кураш олиб борди. Совет давлатининг ташкил топиши мамлакатимиздаги барча халқлар ва миллатларнинг манфаатларига, Коммунистик партия Программасида эълон қилинган улуғвор вазифаларни бажаришга кенг имкониятлар очиб бериши ўз-ўзидан аён эди. **В. И. Ленин кўп миллатли Совет давлатини тузишда турли халқлар ва миллатларнинг маданиятини, анъаналарини, этник ва психологик хусусиятларини ҳар томонлама ҳисобга олиш лозимлигини кўрсатди.**

Ленин рус коммунистларини Туркистон халқлари билан ҳам муносабатни мустаҳкамлаш, у ерда ўтмишдан мерос бўлиб қолган чуқур қолоқликка хотима бериш учун барча чораларни кўришга чақирди. Ўзининг Туркистон коммунистларига ёзган хатида шундай деган эди: **«Туркистон халқлари билан тўғри муносабат боғлаш эндиликда Россия Социалистик Федератив Совет Республикаси учун ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, жуда катта, жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эга. Мен сизларга бу масалага, айниқса, эътибор беришингизни, Туркистон халқлари билан намуна кўрсатиб, амалий иш билан ўртоқларча муносабат ўрнатишга бутун кучингизни сафарбар қилишингизни жуда илтимос қиламан».**

«Россия халқлари ҳуқуқларининг декларацияси»да эълон қилинган принципларнинг изчиллик билан амалга оширилиши мамлакатимиз халқлари ўртасидаги тенглик, ҳамкорлик, ишонч ва ҳурматни мустаҳкамланишига олиб келди, турли миллатларнинг меҳнаткашлари Коммунистик партия атрофида тобора кўпроқ жипслашдилар. Бу дўстликнинг пайдо бўлишида рус халқи ниҳоятда катта роль ўйнади. Мамлакатимиздаги халқлар ва миллатлар ўртасидаги дўстликнинг мустаҳкамланиши, Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатни изчиллик билан амалга ошириши туфайли Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ташкил топишига олиб келди. СССРнинг тузилиши мамлакатимиз тарихида, унда яшовчи барча халқлар ва миллатларнинг тақдирида ниҳоятда катта ўрин олган воқеадир.

* * *

Ўзбек халқи мамлакатимиз халқлари билан бирга дўстона оилада Коммунистик партия раҳбарлигида ўтган ярим аср давомида катта тарихий йўлни босиб ўтди. Ўзбекистон меҳнаткашлари социализм қуриш ва унинг ғалабаларини мустаҳкамлаш, коммунизмнинг моддий-техника базаси заминини барпо этиш жараёнида қўлга киритган ва киритаётган барча ютуқлар СССР халқларининг ўзаро дўстона ёрдами ва ҳамкорлиги билан узвий боғлангандир. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Октябрь революцияси ғалаба қилган дастлабки кунлартданоқ ўтмишда мустамлакачилик асорати остида эзилган халқларнинг иқтисодий-ижтимоий ва маданий қолоқлигини тезликда тугатишга катта эътибор берди.

Ўзбекистондаги ўтмишдан мерос бўлиб қолган қолоқликни тугатишда маҳаллий ресурслардан ташқари бутун мамлакатимизнинг ресурслари, барча меҳнаткашларнинг куч ва имкониятларидан фойдаланилди. Натижада Ўрта Осиё республикалари иқтисодий ва маданий ҳаётидаги юксалиш мамлакатимизнинг бошқа районларига нисбатан тезроқ суръатлар билан борди. Республикамизга марказий районлардан кенг миқёсда нефть маҳсулотлари, тошкўмир, пўлат, қурилиш материаллари, дастгоҳлар, электр моторлари саноат ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан бир қаторда малакали ишчи кучи — инженер ва техник ходимлар ҳам юборилди. Улар эса замонавий саноатни барпо этишда, маҳаллий меҳнаткашларнинг вакилларидан малакали ишчилар ва мутахассислар тайёрлашда катта роль ўйнадилар. Иваново тўқимачилари ўзбек аёлларига ўзларининг тўқимачилик дастгоҳларида ишлашда орттирган бой тажрибасини ўргатсалар, Харьков ва Москва темир йўл ишчилари ўз билим ва малакаларини ўзбек ишчилари билан ўртоқлашдилар. Урал, Запорожье ва Донбассдаги йирик саноат корхоналари ва конлар ҳам ўзбек ишчилари учун катта мактаб вазифасини ўтади.

Урушдан олдинги биринчи беш йилликлар даврйдаёқ ўтмишда қолоқ бўлган халқларнинг иқтисодий ва маданий тараққиёти тез суръатлар билан бораётганлиги яққол кўзга ташланиб туради. Бу даврларда мамлакатимиз бюджетидан Ўзбекистон ва бошқа Ўрта Осиё республикаларининг экономикасини ривожлантириш учун жуда катта маблағлар ажратилган эди. Партия ва ҳукуматимизнинг бу ғамхўрлиги, барча ривожланган иттифоқдош республикаларнинг кўрсатган ёрдами ўтмишдан мерос бўлиб қолган қолоқликни тез суръатлар билан бартараф этишга олиб келди. Дастлабки беш йилликлар давридаёқ Ўзбекистон кўп тармоқли саноатга эга бўлган, экономикаси ривожланган республикага айланди.

Республикамизда социалистик маданиятнинг барпо этилиши ҳам халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликка асосланади. Бусиз Ўзбекистонда социалистик маданий революциянинг ғалабасини қисқа бир тарихий давр ичида асло таъминлаб бўлмас эди. Ўзбекистонда маданий оқартув муассасаларнинг кенг тармоғини барпо этишда, омманинг саводсизлигини тугатишда илмий-тадқиқот муассасалари, олий ва ўрта махсус таълимни ривожлантиришда қардош халқлар кўрсатган ёрдам, биринчи навбатда, улуғ рус халқининг кўмаги катта бўлди.

Ватанимиз учун оғир бўлган 1920 йилда Ленин декрети билан ташкил этилган Туркистон Давлат университетига Москва ва Ленинграддан йирик рус олимларининг келиши ва маҳаллий миллатлардан малакали мутахассислар тайёрлашга астойдил киришиши оддий бир мисол эмас, балки тенгсиз жасоратдир. Кейинчалик Туркистон Давлат университети Ўзбекистондагина эмас, балки бутун Ўрта Осиё республикаларида олий таълимнинг ривожланиши учун мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилди.

Ўзбек халқи ўтган ярим аср ичида босиб ўтган тарихий йўл ҳақиқатга айланган мўъжизадир. Ҳозир Ўзбекистон ривожланган юксак замонавий маданиятга эга бўлган индустриал-аграр социалистик республикадир.

Республикамизда замонавий фан ва техника ютуқларига таянган қишлоқ хўжалиги ҳам тез суръатлар билан ривожланди. Қишлоқ хўжалигининг юксалишида мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик катта аҳамиятга эга бўлди. Масалан, Мирзачўлни ўзлаштиришда Бобруйск. Кутаиси, Ереван, Кишинев, Таллин, Львов, Одесса ва бошқа шаҳарларнинг саноат корхоналари маҳсулотидан кенг фойдаланилди. Ҳозир Ўзбекистон пахта, каноп, пилла, қоракўл тери етиштиришда мамлакатимизда биринчи ўринда туради.

Юксак кўрсаткичларга фақат социализм шароитидагина, турли миллат ва халқларнинг бир-бирига кўрсатган дўстона ёрдами заминидагина эришиш мумкин. Ҳозир республикамиз маданий турмуши ва халқ хўжалигининг турли соҳаларида олий ва ўрта маълумотга эга бўлган беш юз етмиш минг мутахассис ишламоқда. Республика Фанлар академияси ва бошқа илмий муассасаларда 26 мингдан ортиқ олим ишламоқда. Бу ютуқлар социализмнинг бениёс имкониятлари, халқлар дўстлигининг кучи ва қудратини яққол намойиш этади. **Ўзбек халқи совет тузуми даврида босиб ўтган йўл ўтмишда асрлар, минглаб йиллар давомида амалга оширилган ривожланишдан юксак деб айтишга ҳақлимиз.**

О. СОДИҚОВ — СССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, И. МЎМИНОВ, С РИЖОВ — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президентлари, Э. ЮСУПОВ — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти — КПСС МК ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти филиалининг директори, фалсафа фанлари доктори, профессор.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1972 ЙИЛ 30 ДЕКАБРЬ № 270 МОСКВА ШАҲРИ

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Бугун совет халқи, армия ва флот жангчилари, социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари, бутун прогрессив инсоният улуғ воқеани — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини тантанали равишда нишонламоқдалар.

Озод халқлар иттифоқининг ярим асрлик йўли, уларнинг бузилмас бирлиги ва дўстлиги, қардош иттифоқдош республикаларнинг иқтисодий, сиёсий ва маданий ютуқлари коммунистик идеалларнинг улуғворлиги тимсоли бўлиб, пролетар интернационализми ғояларининг, Коммунистик партия сиёсатининг тантанасини бутун дунёга намойиш қилади.

Ягона совет социалистик давлатига бирлашган барча миллат ва элатларнинг иттифоқи ҳамда дўстлиги, уларнинг ленинчи Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашганлиги социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини ҳамиша муваффақиятли ҳал этишнинг гарови, Ватанимиз кўп миллатли Қуролли Кучлари қудратининг битмас-туганмас манбаи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчилари КПСС XXIV съезди ўртага қўйган вазифаларни бажариш учун матонат билан курашиб, ўзларининг ҳарбий ва сиёсий билимларини тинимсиз такомиллаштирмоқдалар, қўшинларнинг жанговар тайёргарлигини оширмоқдалар. Улар ССР Иттифоқининг юбилейини жанговар ва сиёсий тайёргарликда, мураккаб жанговар техникани ўзлаштиришда янги ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Армия ва Флотда аълочилар, классли мутахассислар, ҳарбий иш усталари сони кўпайиб бормоқда. ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан ўтказилган социалистик мусобақада энг юксак кўрсаткичларга эришган кўпгина ҳарбий қўшилмалар, қисмлар ва кемалар КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг юбилей Фахрий нишонлари билан мукофотланди.

Коммунистик партия раҳбарлигидаги, совет халқининг меҳр-муҳаббатидан баҳра олаётган кўп миллати давлатимизнинг Қуролли Кучлари ягона аҳил оиладир, социалистик интернационализмнинг жонли тимсолидир. Қуролли Кучларимиз Ватанимиз ҳавфсизлигини ва коммунизм қураётган совет халқининг тинч меҳнатини ҳушёрлик билан қўриқлаб турибдилар. Совет Қуролли Кучлари қардош социалистик мамлакатларнинг армиялари билан биргаликда ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчини шараф билан адо этишга, социализмнинг буюк ғалабаларини мардона ҳимоя қилишга доим тайёрдирлар.

Армия билан Флотнинг шахсий составини кўп миллатли Совет давлатининг шонли 50 йиллиги билан табриклайман, жанговар маҳоратни такомиллаштиришда, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан **БУЮРАМАН:**

Бугун, 30 декабрда, маҳаллий вақт билан соат 20 да Ватанимиз пойтахти-қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар-Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада, қаҳрамон қалъа-Брестда тўплардан бир йўла эллик марта ўқ узиб, салют берилсин.

Яшасин қудратли ва бузилмас Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин улуғ совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари!

Яшасин ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг жанговар авангарди, коммунизм учун курашда совет халқининг йўлбошчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР МУДОФАА МИНИСТРИ
СОВЕТ ИТТИФОҚИ МАРШАЛИ
А. ГРЕЧКО.

ЖАҲОН МАШЪАЛИ

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИ ҲАҚИДА

СССРнинг тажрибаси чет элларда диққат билан ўрганилаётган манбадир. Биз қуйида чет эл давлат, сиёсий, жамоат арбобларининг Советлар мамлакати ҳақидаги фикрларини эълон қилаётирмиз.

Янош КАДАР,
Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари.

Совет Иттифоқи — Улуғ Октябрь Социалистик революцияси Ватани ва фарзанди, ленинча ғоявий меросни энг садоқат билан сақловчи мамлакатдир... Совет Иттифоқига нисбатан муносабат ҳамиша синов тоши бўлиб келди. Ўтган 50 йил мобайнида империалистларнинг Совет Иттифоқига қараганда ашаддийроқ душмани, социалистик революцияни, халқлар эркинлигини ва тинчликни ёқлаб чиқаётган кишилар учун эса Совет Иттифоқидан кўра содиқроқ дўст бўлган эмас.

Ле ЗУАН,
Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари.

Совет Иттифоқининг ҳамма соҳаларда қўлга киритган ажойиб ғалабалари унинг иқтисодий ва мудофаа потенциалини янада кўпроқ кучайтирмоқда, социализм ва халқаро революцион ҳаракат кучларининг ҳужумкорлигини мустаҳкамлашга муҳим ҳисса қўшмоқда, халқларнинг империализмга қарши, давримизнинг асосий мақсадлари: тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм учун олиб бораётган курашида уларга илҳомлантирувчи қудратли омил бўлиб хизмат қилаётир.

Эрих ХОНЕККЕР,
Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари.

СССР халқлари социализм ғалабаларини ҳамиша муваффақиятли ҳимоя қилиб келдилар. Империализмга қарши, тинчлик ва хавфсизлик учун курашда Совет Иттифоқи 50 йилдан кўпроқ вақтдан бери олдинги маррани эгаллаб келяпти. Унинг тажрибаси, қудратли потенциали ва изчиллик билан ўтказиб келаётган марксча-ленинча сиёсати социалистик давлатлар иттифоқи куч-қудрати ва таъсири учун ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Николае ЧАУШЕСКУ,
Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, Руминия Социалистик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси.

Совет Иттифоқининг қўлга киритган муваффақиятлари халқнинг қаҳрамонона, ижодкорона ва фидокорона қилган меҳнатининг, синалган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси олиб бораётган жуда катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг самараси—жаҳон социалистик системасининг иқтисодий, сиёсий, ҳарбий қудратини мустаҳкамлашга қўшилаётган муҳим ҳисса бўлиб, бутун дунёдаги социализм кучлари тараққийпарвар кучларнинг таъсири ошиб боришига катта ёрдам бермоқда.

Ғустав ГУСАК,
Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

Совет халқи ўзининг ленинчи партияси раҳбарлигида... фидокорона ижодий меҳнат қилаётганлиги туфайли халқ хўжалиги, фан, техника, маориф соҳасида, халқнинг турмуш ва маданиятини юксалтиришда ғоят катта ютуқларни қўлга киритди. Шунинг учун ҳам Совет Иттифоқи бутун дунёда тинчлик ва тараққиётнинг бугунги кундаги асосий таянчи ҳисобланади.

Фидель КАСТРО,
Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри.

Биз совет кишиси билан, янги инсон — янги жамият ижодкори бўлган киши билан, сахий, қардош, капиталистик жамият кишиларига хос худбинликдан озод бўлган инсон билан фахрланмоқдамиз. Совет кишилари билан бевосита алоқа ўрнатганлигимиз янги инсоннинг ажойиб фазилатларини баҳолаш учун бизга имкон бермоқда...

Бутун дунё совет халқининг муваффақиятларини бундан буён ҳам ғоят зўр қизиқиш билан кузатиб боради, жаҳон учун мутлақо янги бўлган коммунистик жамият қуриш соҳаларидаги янги тажрибани ўрганаверади. Биз шунга қатъий аминмизки, Совет Иттифоқи Компартиясининг, бутун совет халқининг коммунизм қуриш учун олиб бораётган кураши тўла муваффақият қозонади.

ХАЛҚЛАР БИРДАМЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти тузилганлигининг 15 йиллигини тантанали равишда нишонламоқдалар.

Шу тарихий санага бағишлаб 28 декабрь куни Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Ўзбекистон комитетининг кенгайтирилган мажлиси ўтказилди. Комитет раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари иккала қитъа халқлари бирдамлиги ташкилотининг доимий секретариатига табрикнома йўлладилар.

Бирдамлик комитети номидан, шунингдек чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти, тинчликни ҳимоя қилиш Ўзбекистон комитети ва ёшлар ташкилотлари комитети номидан (ана шу ташкилотларнинг раҳбарлари ҳам мажлисда қатнашди) Вьетнам Демократик Республикаси территориясини Америка авиацияси ваҳшиёна бомбардимон қилаётганлигига қарши баёнот қабул қилинди.

Баёнотда Америка ҳарбийларининг жиноятқорона ҳаракатлари Ўзбекистоннинг бутун жамоатчилиги номидан ғазаб билан қораланди, ВДР ҳукумати билан Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг Вьетнам проблемасини тинч ҳал этишга изчиллик билан ҳаракат қилиш йўлидаги амалий куч-ғайратлари тўла-тўкис қўллаб-қувватланди, халқлар тинчлиги ва озодлиги ишини қадрловчи ҳамма кишиларнинг биргаликда куч-ғайратлари Американинг Вьетнамдаги агрессиясига чек қўяди, деб қаттиқ ишонч билдирилди.

Республиканинг жамоат ташкилотлари АҚШ ҳукуматидан Вьетнамнинг тинч аҳолисини ваҳшиёна бомбардимон қилишни дарҳол тўхтатишни, Вьетнам проблемасини тинч бартараф этиш тўғрисидаги битимларни имзолашни талаб қилдилар.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ҳар томонлама мададига таянувчи Вьетнам халқининг ҳаққоний иши ғалаба билан тугашига ишончимиз комил, дейилади баёнотда.

Гўзал пойтахтимизнинг, барча савдо точкаларида янги йил байрами олди савдоси қизғин. Суратларда: грампластинкалар магазинидан кўринишлар. 1. Магазин директори М. Усмонхўжаева сотувчи В. Халфина билан савдога қўйилаётган пластинкалар ҳақида суҳбатлашяпти. 2. Магазин витриналаридан бири. 3. Товаршунос Р. Асқарова ва сотувчи З. Ермиловалар янги пластинкаларни кўздан кечирмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ОҲАНГЛАР ОҒУШИДА

Ярим асрлик юбилей мамлакатимиз халқлари дўстлигининг яна бир ёрқин намойиши бўлди. Турли миллат ва элатларнинг ўзаро ҳамкорлигида оз бўлсада бизнинг ҳам ҳиссамиз бор.

Маълумки, Иттифоқимизда яшаб турган ҳар бир миллатнинг ўз анъанаси, ўз маданияти ва санъати бор. Грузинларнинг жозибали «Лезгинка» рақси, русча ҳажвий ўткир шўх қўшиқлар, қозоқ дўмбирасининг нидоси ёки ўзбекча мақомлар. Буларнинг хоҳ жаранги, хоҳ оҳанги бир-бирини эслатмайди ҳам, қайтармайди ҳам. Аммо кўзда тутилган мақсад ва мазмун билан ҳамманинг завқини келтиради. Шунинг учун ҳам биз концертлар, сайиллар, фестиваллар ва экранларда кўрганимизда, ёҳуд оддий граммпластинка қўйганимизда қардошларимиз ижросидан беихтиёр мамнун бўламиз, олқишлаймиз, қувонамиз. Зотан, булар дўстлигимизни мустаҳкамлайди. Музика тили кўмагида кўнгиллар сув ичади.

Коллективимиз мана 15 йилдирки, санъат мухлисларини оҳанглар оғушига чорлаш билан банд. Тошкент граммпластинкалар уйи ташкил этилган дастлабки йили овозли ёзувлар фақат республикамиз территориясига тарқатиларди. Ўзбекистонликлар 1922 йил СССР ташкил этилган даврдаёқ граммафонни ёқтириб қолишган. Ўша кезлар қўшиқ шайдоларининг овози биринчи марта граммпластинкага кўчирилган таниқли ўзбек хофизи Муллатўйчи Тошмуҳамедовнинг баланд пардали қўшиқлари ром этганди. Бугунги кунда Ўрта Осиё шаҳар ва қишлоқларига тарқатилаётган турли тилларда жаранголовчи граммпластинкалар сони 18 миллион донага етиб турибди. Фақат она тилимизда ёзилганлари 27 хилдан 500 тага ортди.

Ҳар байрам, маросим ва саналарни нишонлаш бизда анъанага айланган. СССРнинг 50 йиллик тўйига атаб кўргазмали стенд ташкил этдик. Унда «СССР халқлари санъати» туркумига кирувчи ҳар бир республиканинг алоҳида қўшиқ ва музикалар тўплами қўйилган.

Биз граммпластинкаларни буюртма билан Иттифоқимиздаги тўрт завод — Москва, Ленинград, Рига ва Тошкент маҳсулотларини оламиз. Бундан ташқари, барча дўст социалистик мамлакатлар халқлари куй-қўшиқлардан ҳам баҳрамандмиз. Ҳозир бизда минг номдан зиёд турли ёзувлар сақланмоқда. Улар орасида иттифоқдош республикалар давлат гимнлари, В. И. Ленин, Н. К. Крупская, М. И. Калинин ҳамда партия ва давлатимизнинг бошқа йўлбошчилари нутқлари, классик бастакорларнинг ноёб асарлари, опера ва драмаларнинг монтажлари, болалар хор коллективлари ижросида айтилган «Ленин ҳақида қўшиқ»лар бор. Мақсадимиз — турли оҳанглар оғушида санъатсевар халқларимиз ўртасидаги дўстликни бундан буён ҳам мустаҳкам бўлишига ҳисса қўшиш.

М. УСМОНХЎЖАЕВА,
Тошкент граммпластинкалар Уйи директори.

ЖУРНАЛ ЮБИЛЕЙИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» — «Сельское хозяйство Узбекистана» журналининг биринчи сони чиққан кунга 50 йил тўлди. Журнал шу йиллар мобайнида республика қишлоқ меҳнатчиларини қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантириш соҳасида ўз олдиларида турган вазифаларни бажаришга сафарбар этиш, фан ютуқлари ва илғор тажрибани ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасида катта иш қилди.

28 декабрда Тошкентда шу шонли воқеага бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон жамоатчилигининг вакиллари, шунингдек, бошқа республикалардан келган меҳмонлар иштирок этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг редакция коллективи ва авторлар активи номига йўллаган табрикномасини ўқиб берди ва юбилярларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини топширди.

Журналнинг бош редактори Қ. Ҳ. Ҳатамов ўз докладида «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» — «Сельское хозяйство Узбекистана» журналининг ярим асрлик тарихи тўғрисида гапириб берди.

Республика газета ва журналлари редакциялари ва қишлоқ меҳнатчиларининг вакиллари, қардош республикалардан келган меҳмонлар юбиляр журнални қизғин табрикладилар.

Йиғилиш қатнашчилари журналнинг ярим асрлик йўлини акс эттирган кўргазма билан қизиқиб танишдилар. (ЎзТАГ).

Туроб ТЎЛА

МАНГУЛИК ҚЎШИҒИ

«Айтинг, нега менинг онам туғмадикан илгари,
Миллион-миллион партизанлар, кўнгиллилар сингари.
(Ғафур ҒУЛОМ).

Ихлос билан эътиқодда ҳамма эзгу фазилат,
Ихлос билан туғилади, дерлар, асил эътиқод,
Ҳар муаммо, ҳар мушкулот, ҳатто ҳар бир азият
Дейлар енгил ечилади у дам урса эхтиёт.
У дам урган замонанинг оғушида оройиш,
У дам урган дийдаларда юлдуз чақнар фахрдан.
Фидойилик майдонида зафар топмиш намойиш,
Қониб-қониб сув ичгандек чўл дарёйи наҳрдан!
У дам урган Фарғонада бугун ажиб кайфият,
Қарши қақир чўлларининг қиёфаси ўзгача.
У дам урган Қизилқумда қанча-қанча тилсимот,
Толеидан мамнун бугун чаман билан бўзгача.
Қайда, қайси зироатда инсон ўртоқ тутунган,
Пахтасидан тонг ёриган қачон, қайси замонда?
Бу мамлакат яралгандир фақат бағри бутундан,
Бағри ихлос, эътиқоддан яралган ҳур чаманда.
Азиз юртим, қучоғингда ихлос билан туғилдим,
Ихлос қўйдим сенга, сенинг меҳнатингга бебаҳо.
Ихлос билан йўргакландим, эътиқодга йўғрилдим,
Қарши олди коммунистлар — буюк, коллектив даҳо!
Ҳасад ҳисси устун келар баъзан, айтсам, бағоят,
Хотиротлар босиб келар хаёлингни беомон.
Такрор бўлар хаёлингда Ғафур Ғулом ниҳоят,
Чавандозлик ташналиги жангу-жадал, алъамон!
«Айтинг,» нега менинг онам туғмадикан илгари,
Миллион-миллион партизанлар, кўнгиллилар сингари?!»
Севгинг ҳақи, кечагингга чиндан ҳасад қиламан,
Ғафур Ғулом айтганидай тушларимда юрасан.
Бугунингга ҳасад қилур эртанг, шаксиз, биламан,
Коммунизм боғларига боғбон бўлиб кирасан!
Гоҳо ёлғиз мушоҳада олиб қочар ўйимни,
Тан бераман идрокингга остонангда ўтириб.
Тан бераман, тўй эгаси, куйлаб олтин тўйингни,
Ҳимматингга, қудратингга шаксиз имон келтириб!
Қандай ўтар таомилда киши Ватан қарзини,
Шундай буюк кўкрагида босганичун лоақал?
Лоақалли олганига буюк ҳаёт дарсини,
Халқи назар қилганига лоақалли бир маҳал?
Демак билан қондиролмам сенга ташна дилимни,
Суймоқ билан Онагинам, қучмоқ билан ундан ҳам!
Ҳатто сени куйлагали яратилган тилимнинг —
Куйлари ҳам сенинг азми-идрокингга камдан-кам!
Мендан буюк тоғларинг ҳам лолдир истиқболингда,
Бир умрга тиз чўкмишлар ошиқлардай бўлиб лол.
Шу тоғлардай чўксам арзир мен ҳам бу иқболингга,
Майли, иста бошингга ол, майли, эткил поймол.
Уммонмидир — агар унинг йўқдир долға-долғаси!
Бўронмидир — қудратига лол қолмаса одамзод!
Наърамидир — кучолмаса қитъаларни наъраси,
Чақмоқмидир — ёримаса ундан мангу зулумот!
Оламшумул шуҳратингга, суръатингга эҳтиром,
Осойишта, маъмур ҳамда мустаҳкамдир қалъалар!
Бунда ҳар бир юрак, ихлос, ҳар эътиқод истеҳком,
Долға-долға, долға-долға, долға-долға, долғалар!
Мен оламда, номинг ҳақи, бахтим билан хўб мастман,
Бу мустақил мамлакатда мустақил ва мўътабар!
Гўрўғли ҳам, Алпомиш ҳам, Рустам зол ҳам эмасман,
Яъни, азиз-ардоқлигим, гапни қилсам мухтасар,
Қутлуғ умринг қутлуғ бўлсин, асрларга пойдор,
Мамлакатим, СССРим, тонг машқидан ассалом!
Менинг ёлғиз, ҳеч кимда йўқ энг муборак номим бор
Советистон граждани Туроб Тўла, вассалом!
Бугун юртда ланг очиқдир ҳамма олтин дарбоза,
Ясатуғлиқ, саховатли, сахий, маъмур дастурхон.
Карнайларга айтинг, қилсин коинотга овоза,
Токи инсон қувончидан ловулласин осмон!

Декабрь, 1972 йил.

ЮРАГИМ ГЕОГРАФИЯСИ

Юрагим — бир мамлакат.
Унда ўзига хос пойтахту муҳр.
Мамлакатларга хос унда бойлик, урф-одат,
Яхшига — муҳаббат,
ёмонга — қаҳр.
Майдони: Тошкентдан Сахалингача,
Самарқанддан токи Сибирга қадар.
Бир томири бориб етар
Чукотканинг соҳилигача,
Бир томири қозоқ сахросин
илитиб ўтар,
Дарвоқи,
Юрак ўзи ярим палла сапчадай...
Наҳот
Шунча кенглик унга жо-бажо бўлур!
Биламизки, харитада муҳайё бўлур —
Тўрт энлик шакл билан бутун-бутун
мамлакат.
Шундоқ экан,
Шу зиғирча юрагим шаксиз
Кенг мамлакат майдонининг тимсоли-
хажми.
Қалбим қирғоқларига калла урар бир
неча денгиз,
Ва унда юзлаб-юзлаб тоғларнинг бор
Вулқони — азми!
АҲОЛИСИ: Икки юз эллик миллион
чамаси.
Қалбим хужайрасига сиғиб турар
ҳаммаси.
Ҳаммасига берилгандир битта унвони
олий:
Граждан!
Демак, ҳеч ким эмасдир холи: —
Курашдан!
Курашки, ҳар лаҳзада яхшилик учун
Дилда софлик, чўлда яшиллик учун!
Аҳолининг минг хилдир миллати:
Бири бошга папоқ илади,
Бири юрар узун чопонда,
Бири овқат ейди сополда,
Бири тайгаларда кесади ёғоч,
Бири...
Бири...
Бари келтирар Ривож!
Аммо аҳолининг ҳамма миллати
Бирга тўйлаб, бирга кулади.
Жуғрофиядаги ўша кенглик билан,
Инқилоб келтирган тенг-тенглик билан,
Юрагимга жодир жамики миллат,
Ва шеъримда қофиядир рамзий,
беминнат:
Рус —
яъни тенглик билан ўс!
Украин —
баланд бўлсин кўкрагинг!
Белорус —
яна ўс!
Армани —
ўринласин одам армони!
Латиш —
дўст бўл ва чатиш!
Молдаван —
Ҳеч гап эмас йўл, довон!
Ўзбек —
яна бир ўзак!...
Юрагимнинг кенглиги,
Юзага чиқди жами инсоний фазилатим.
Юрагимнинг бойлиги — юраклиги,
тенглиги,
Тенг қалбимни Ер узра машъалдай
бозиллатдим!
Жами бойлик: Олтин, кўмир, нефть
Беролмасдан қолди тафт!
Сарфлагим сари ортади бу фазилат,
Ҳа, шундоқ,
Туганмасдир Тенглик очган хазина!
Ҳа, бизда ҳар бир юрак —
кенг бир мамлакат.
Пойтахти — Қардошлик.
Хокими-чи — Адолат,
Қўлини берсин, ким агар биз билан
Қилмоқ бўлса Заминдошлик, Ердошлик!

Юсуф ШОМАНСУР

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада капитал қурилишни ривожлантириш ишидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус ишлар министри Ғози Собирович **Собировни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Телефильм. 10.00 — СССР Юбилейига меҳнат рапортлари. 10.20 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Куйлаймиз ва рақсга тушамиз. 11.40 — Мультфильм. 11.55 — Фильм спектакль. 13.00 — Биз — совет халқи (телефильм). 14.00 — Концерт. 14.45 — Телефильм. 16.15 — Тамаки капитан (бадиий фильм). 17.40 — ТОШКЕНТ. 17.45 — Болалар учун кўрсатув. 18.25 — Янги йил спорт кечаси. 18.55 — Ахборот. 19.05 Ўн минут музика. 19.15 — СССР юбилейига меҳнат рапортлари. 19.35 — Ахборот. 19.50 — Концерт. 21.00 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. Ўзбекистон ССР. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. Ўзбекистон ССР. (давоми). 23.15 — Ленин йўлланмаси билан (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.40 — МОСКВА. Цирк томошалари. 18.25 — Концерт. 19.10 — Телефильм. 20.10 — Концерт. 20.40 — Телеспектакль. 22.00 — Қалб буюрган касб (Тошкент). 22.30 — Театр учрашувлари. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.25 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/XII да Золушка (кундузи). Евгений Онегин (кечқурун). 31/XII да Этик кийган мушук (кундузи). Севилья сартарошни (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/XII да Мирзо Улуғбек, 31/XII да Афсона яратган қиз (кундузи), Алжонларим (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/XII да Қайнона.

КИНО

Шамол билан юзма-юз — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1.30, 5.40 минут ва кеч 7 да). «ДРУЖБА» (кундуз соат 11, 2.10, 5 ва кеч 8.15 минутда). «ВОСТОК» (кундуз соат 11, 3, 5 ва кеч 9 да).

Сизнинг турар жойингиз — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Булутларни куч — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.20 минут, кундуз 12, 1.40 минут, 4, кеч 6, 7.40 ва 9.15 минутларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 2, 5 ва кеч 8 да).

Кўк тарғоқ — ҲАМЗА номли (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).

Тегирмон тўхтаганда — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Қора фариштолар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Шоҳона шикор — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 ва 10 да).

Ҳур қизлар (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундузи 12.30, 4.15 минут ва кеч 8 да).

Музикачининг сингилиси—«МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, 4, 5.40 минут, кеч 7.20 минут ва 9 да).

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети Тошкент телевидениесининг диктори Н. Қамбароvaга онаси

Салима ҚАМБАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ва С. Раҳимов район халқ маорифи бўлимлари, район касаба союз ташкилоти, 29-мактаб педагогика коллективи шу мактабнинг директори

Маҳамад ЗИЁТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✦ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор—330249 дан 330258 гача.

Б. 302. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 03932.